NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK PPS — CENA 2 ZŁ

ROK 55 — KRAKÓW · PONIEDZIAŁEK · 15 LIPCA 1946 R. — NR. 156

Uczmy się myśleć!

Wnioski z głosowania ludowego

Mamy pełne prawo nazwać się zwycięzcami ale popełnia błąd, kto wpada w entuzjazm i zachwyt, kto pisze i mówi o pełnym zwycięstwie naszego obozu. Stosunkowo duży procent negatywnych odpowiedzi na drugie i trzecie pytanie i głosy „nie" na pierwsze, obalają teorię o zjednoczeniu całego narodu i nie potwierdzają opinii, że Rząd Jedności Narodowej cieszy się zaufaniem całego społeczeństwa i że cały naród akceptuje dotychczasową politykę Rządu i że godzi się na przeprowadzone reformy społeczno-gospodarcze. Miejmy odwagę stwierdzić, że dużą niespodzianką jest dla nas opowiedzenie się, na szczęście nie dużego odłamu społeczeństwa przeciwko naszym granicom na Odrze i Nysie Łużyckiej. Analiza wyników głosowania musi być dokładna, a wnioski beznamiętne i odważne, bo tylko obiektywna ocena prowadzi do przyczyn których wypadkową będzie ostateczny rezultat Referendum Ludowego.

Upraszcza sytuację, kto wszystkie głosy na „nie" nazywa głosami czarnej reakcji faszyzmu.

W naszym pojęciu są to głosy legalnej opozycji, zamilone głosami wydziedziczonych i ostatnich dziedziców szlacheckiej Polski, głosy nielegalizowanej średniej burżuazji i mieszczaństwa i głosy wstecznej reakcji oraz głosy terrorystycznych grup faszystowskich.

Do głosów „nie" zaliczyć musimy także głosy części naszego duchowieństwa i sióstr zakonnych, a także głosy obiektywnie niezadowolonych, pozbawionych mieszkań, źle wynagradzanych, głodnych i obdartych. Przez tych ostatnich przemówiła nie wyrozumowana opozycja lub klasowa wrogość do nowego ustroju tylko rozpacz ich materialnego położenia, odczuwana nierówność społeczna, co dnia doznawane krzywdy, żal i rozczarowanie.

Przy analizie referendum ludowego, w bilansie zysków i strat, chciejmy widzieć, prawdziwe oblicze nastrojów, klasowy układ sił społecznych i prawdziwe oblicze naszej rzeczywistości. Psychologiczne kompleksy i emocjonalizm naszego narodu odegrały tu także niemałą rolę.

W sumie otrzymaliśmy prawdę o Polsce, poznaliśmy nastroje społeczeństwa, a odniesione zwycięstwo utrwala istnienie rządów demokratycznych w Polsce, ale jednocześnie nakłada na nas nowe zadania i obowiązki w odniesieniu do tych, którzy obdarzyli nas zaufaniem i którzy wierzą, że będzie inaczej, że będzie lepiej.

Na dalszych etapach naszej państwowej pracy nie wolno nam zapominać, że reprezentujemy interesy świata pracy i że cała nasza polityka i nasza gospodarka temu interesowi musi być podporządkowana i że służąc narodowi, służyć musimy przede wszystkim klasie pracującej.

Przy wszystkich naszych poczynaniach punktem wyjścia musi być człowiek pracy, jego potrzeby i jego troski, jego dzisiejsze i dalsze cele.

W ostatniej bowiem instancji nie nazwa i nie forma ustrojowa, tylko treść społeczna konkretnej formacji państwowej decydują o stosunku obywatela do Państwa i rządu.

Kto utożsamia ideową formę z treścią, która obraża i wywołuje protesty klasy pracującej i która rodzi rozczarowanie, ten musi, jeżeli nie chce stracić zaufania mas, odstąpić od abstrakcji jaką jest — na obecnym etapie — sztuczna jedność narodowa. I musi tę jedność budować przez konsekwentną i zdecydowaną walkę z przywilejami elitarnymi a

(Cięg dalszy na str. 3).

Za niedostateczną sprawność

Aresztowanie szefów UB i MO w Kielcach

WARSZAWA (PAP) W związku z wypadkami w Kielcach na skutek polecenia przewodniczącego Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami przy Prezydium KRN ob. Zambrowskiego dnia 6 lipca do Kielc wyjechali przedstawiciele Komisji Specjalnej w osobach: dyr. Jasińskiego, prok. Gackiego, dyr. Kalinowskiego, sędziego Jakubca i radcy prawnego Strumińskiego dla zbadania sprawności władz administracyjnych podczas wypadków. W wyniku przeprowadzonego na miejscu dochodzenia przedstawiciele Komisji Specjalnej stwierdzili niedość energiczną działalność władz podczas wypadków i postawili w stan oskarżenia:

szefa Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa w Kielcach mgr. Sobczyńskiego,

komendanta wojewódzkiej M. O. ppłk. Kuźmińskiego,

jego zastępcę mjra Kwiazdowicza oraz

Komendanta komisariatu M. O. w Kielcach por. Zagórskiego.

W międzyczasie na skutek dochodzenia przeprowadzonego przez funkcjonariuszy Min. Bezpieczeństwa wyżej wymienieni zostali z rozkazu ministra Radkiewicza aresztowani.

Ameryka przyznała pożyczkę Anglii

WASZYNGTON (PAP) Izba Reprezentantów Stanów Zjednoczonych zatwierdziła w sobotę wieczór pożyczkę dla Wielkiej Brytanii w wysokości 4 miliardów dolarów, 213 głosami przeciwko 155.

Pożyczka będzie spłacona w 50 rocznych ratach, począwszy od 1951 r. przy oprocentowaniu 2% rocznie. Pierwsza rata wraz z procentami winna być uiszczona w dniu 31 grudnia 1951 r. Celem pożyczki jest umożliwienie Wielkiej Brytanii czynienia zakupów w Stanach Zjednoczonych, dania jej pomocy w przezwyciężeniu powojennych trudności finansowych oraz w spłacie zobowiązań handlowych.

Pożyczka została zatwierdzona przez Izbę Reprezentantów w 7 miesięcy po jej podpisaniu w grudniu ub. r. przez zmarłego lorda Keynesa i amerykańskiego ministra skarbu Freda Vinsona.

Ustawa o pożyczce wymaga jeszcze podpisu prezydenta Trumana.

Głodem chcą złamać strajk w Trieście

BELGRAD (Tanjug). Strajk powszechny w Trieście trwa w dalszym ciągu. Wszystkie duże fabryki i biura są nieczynne.

Ilość łamistrajków jest z każdym dniem mniejsza. Tylko składy mieszczące się w pobliżu koszar policyjnych są otwarte. Małe grupy łamistrajków, przeważnie urzędników przysłanych z Włoch, są zawsze eskortowane przez policję, gdy udają się do pracy. Policja patroluje miasto na samochodach pancernych.

W dniu 12 lipca wieśniacy przywieźli znaczną ilość żywności, która została podzielona między strajkujących.

Do strajku w Gorycji przystąpiło kilkaset dalszych robotników. Strajkujący otrzymują codziennie żywność dostarczaną przez mieszkańców okolicznych wiosek. Policja ucieka się do licznych sposobów, aby przeszkodzić dostawie żywności strajkującym.

W okręgu Trijio wszyscy robotnicy i urzędnicy strajkują. Wszyscy robotnicy portowi przyłączyli się do strajku mimo groźby dymisji. Policjanci patrolują wszystkie drogi, wiodące do Trijio w celu niedopuszczenia żywności. Robotnicy zorganizowali specjalne grupy, które przewożą żywność podczas nocy. Zdarzały się wypadki, że policja i wojska okupacyjne strzelały do ludzi, niosących żywność

Znany antyfaszysta w Gorycji, Kursio, zmarł w szpitalu na skutek ciężkich ran, zadanych mu przez faszystów. Wiadomość o jego śmierci natychmiast rozniosła się po mieście i po okolicznych wsiach, powodując świeżą falę oburzenia przeciwko przestępcom faszystowskim.

Truman witał Byrnesa na lotnisku

WASZYNGTON (PAP). Sekretarz stanu USA James Byrnes powrócił w niedzielę samolotem do Waszyngtonu z konferencji ministrów spraw zagranicznych w Paryżu. Prezydent Truman przybył na lotnisko, żeby powitać ministra Byrnesa.

Po przybyciu do Waszyngtonu sekretarz stanu Byrnes oświadczył, że w dniu 15 lipca przemówi przez radio zapoznając obywateli amerykańskich z wynikami sesji czterech ministrów spraw zagranicznych.

Prace zastępców ministrów

PARYŻ (PAP). Zastępcy ministrów spraw zagranicznych opracowywali w dniu 13 lipca ostateczne teksty projektów traktatów pokojowych z Włochami, Bułgarią, Rumunią i Finlandią.

Norwegia nie chce Churchilla

OSLO (SAP) W styczniu b. r. król Haakon zaprosił Winstona Churchilla, aby odwiedził Norwegię. Obecnie zaproszenie to zostało przez króla cofnięte.

Min. Mołotow w Moskwie

MOSKWA (PAP) Minister spraw zagranicznych ZSRR Mołotow powrócił w sobotę wieczorem do Moskwy z konferencji mocarstw w Paryżu.

Dziś wyrok na Michajłowicza

BELGRAD (PAP). Radio belgradzkie podało do wiadomości, że wyrok w procesie Michajłowicza i innych jugosłowiańskich przestępców wojennych zostanie ogłoszony w dniu 15 lipca.

Anglia pod dyktandem USA

Londyn (PAP). Korespondent gospodarczy agencji Reutera pisze, że gdyby Stany Zjednoczone odmówiły udzielenia pożyczki Wielkiej Brytanii oznaczałoby to wojnę ekonomiczną pomiędzy blokiem szterlingowym i dolarowym i przyszłość tak czarną, że trudno o niej myśleć:

Na razie skutki pożyczki dla szarego człowieka w Anglii będą nie wielkie, ponieważ brytyjski program importowy był oparty na przypuszczeniu, że pożyczka zostanie udzielona. Obecnie, gdy Wielka Brytania posiada pieniądze, należy się spodziewać większych zakupów nafty, papieru i niektórych artykułów żywnościowych. Polepszenie sytuacji na rynku papierniczym nie jest spowodowane pożyczką amerykańską, lecz kanadyjską. Wielka Brytania podpisała pożyczkę kanadyjską, lecz musiałaby się ponownie zastanowić, czy z niej korzystać, o ile nie otrzymałaby pożyczki od Stanów Zjednoczonych. Podkreślano niejednokrotnie ze strony urzędowej, że Wielka Brytania uważa pożyczkę za kapitał, zaś z kapitału żyć nie można. Pieniądze te będą więc wydane na zakup niezbędnych maszyn, narzędzi i innych artykułów potrzebnych raczej do produkcji, niż do konsumpcji.

W brytyjskich kołach finansowych nie przeczą, że przyznanie pożyczki daje Stanom Zjednoczonym pewne uprawnienia — a przynajmniej prawo [do] udzielania Wielkiej Brytanii rad w dziedzinie jej polityki gospodarczej w ciągu 50 lat.

14 lipca w Paryżu

PARYŻ (PAP). Tymczasowy prezydent republiki francuskiej Georges Bidault przyjął z okazji święta narodowego defiladę.

W towarzystwie premiera Bidault znajdował się cały korpus dyplomatyczny z ambasadorami Związku Radzieckiego, Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii na czele.

Za oddziałami gwardii narodowej, armii, kawalerii algierskiej i marokańskiej, ubranej w malownicze płaszcze i białe turbany, szli robotnicy przemysłu zbrojeniowego.

BERLIN (PAP). W dniu 14 lipca odbyła się w Berlinie defilada francuskich oddziałów wojskowych.

Churchill w Metzu

PARYŻ PAP). Winston Churchill przybył do Metzu, aby wziąć udział w uroczystościach z okazji narodowego święta francuskiego 14 lipca.

Na lotnisku Churchilla powitał francuski minister skarbu Schumann

Mowa ministra Rzymowskiego na kongresie S. D.

W pierwszym dniu obrad Kongresu Stronnictwa Demokratycznego wygłosił przemówienie minister spraw zagranicznych Wincenty Rzymowski.

W przemówieniu swoim mówca zajął się charakterystyką stosunków w nowej Polsce z punktu widzenia przeprowadzonych reform gospodarczych oraz omówieniem zasadniczych zagadnień polskiej polityki zagranicznej, która pozostaje w ścisłej łączności z przeobrażonem obliczem Polski powojennej.

W pierwszej części mówca omówił rolę inicjatywy prywatnej, która jest popierana jako zasada a nie jako dobrotliwe ustępstwo od niej. Wywłaszczając obszarnika i osadzając na jego miejscu 100 chłopów, drobnych właścicieli, nie przekreślamy prawa własności, ale ją upowszechniamy.

Drugą część swego przemówienia min. Rzymowski zaczął od scharakteryzowania współpracy ze Związkiem Radzieckim gospodarczej, kulturalnej, a nawet finansowej, uwypuklając szczególnie te momenty, kiedy inicjatywa Zw. Radzieckiego zadecydowała o naszych nowych granicach.

Następnie minister poruszył zagadnienia stosunków ze Stanami Zjednoczonymi, Wielką Brytanią i Francją, wyrażając żal, że często nasze usiłowania ułożenia tych stosunków, jeżeli chodzi o mocarstwa anglosaskie na płaszczyźnie współpracy i wzajemnego zrozumienia natrafiają na przeszkody, co znalazło swój wyraz przy opracowywaniu i realizowaniu pożyczek i umów finansowych.

Omawiając stosunki z Francją, minister podkreśla, że sojusz nasz z r. 1921 trwa, będzie on wkrótce uzupełniony deklaracją przyjaźni.

Dalej omawia przyjazne stosunki z innymi państwami. Dłużej zatrzymuje się nad stosunkami z drugim bratnim narodem słowiańskim i sąsiadem Czechosłowacją, gdzie z nowym rządem są momenty rokujące zmiany na lepsze.

Nie mniej na tle wypadków z ostatniej przeszłości, chociażbym pragnął uniknąć wszelkich zbytecznych zgrzytów, muszę ubolewać nad wyłamaniem się strony czechosłowackiej z zasady solidarności słowiańskiej, a to przez fakt próby przeniesienia naszych sporów, czy naszych wzajemnych potrzeb, na teren konferencji pokojowej.

Nie możemy się pogodzić ze stanowiskiem, że tego rodzaju apel do czynników trzecich był potrzebny, czy wskazany, w naszych różnicach zdań co do spraw terytorialnych, gdyż zawsze pozostają jeszcze drogi wyjścia w ramach solidarności słowiańskiej, a pod kątem budowania przyszłej przyjaźni obydwóch tak sobie bliskich bratnich, zarazem sąsiedzkich narodów.

Bomba atomowa po raz drugi

NOWY JORK (PAP). Dowódca amerykańskiej floty, biorącej udział w doświadczeniach z bombą atomową, wiceadmirał M. P. Blandy podał do wiadomości, że obserwatorzy, którzy wezmą udział w drugim doświadczeniu z bombą atomową, wyznaczonym na dzień 25 lipca, będą się znajdowali o wiele bliżej od miejsca wybuchu, niż podczas pierwszej próby w dniu 1 lipca. Drugie doświadczenie ma określić zniszczenia wśród okrętów, spowodowane podwodnym wybuchem i wyniki działania wody radioaktywnej. Większymi okrętami, znajdującymi się najbliżej miejsca wybuchu będą: amerykański pancernik »Arkansas« i japoński »Nagato«, krążownik »Saratoga«, ciężki krążownik »Pensacola« i kontrtorpedowiec »Mayrant«. Większość łodzi podwodnych będzie zanurzona. Okręty te były również celami w czasie pierwszego doświadczenia. Bomba będzie umieszczona pod łodzią w środku floty będącej celem doświadczenia. Zapalnik bomby będzie uruchomiony na odległość za pomocą fal radiowych.

Niemiecki napad na polskim wybrzeżu

SZCZECIN (SAP) Z Nowego Warpna wyjechały na połów dwie łodzie rybackie, kierowane przez Polaków: Szeliskiego i Szymaniaka, którzy mieli do pomocy 4-ch Niemców. Gdy Polacy zarzucili sieci, z zarośli wynurzyła się jakaś łódź, podpływając do ciągniętej przez Polaków sieci. Jadący na niej Niemcy zaczęli odrąbywać siekierami liny sieciowe. Napadnięci Polacy bezskutecznie stawiali opór. W trakcie walki jeden z pomagających Polakom Niemców został ranny. Napastnicy niemieccy jedną łódź Polaków przyczepili do swojej i odpłynęli do Starego Warpna, znajdującego się po stronie okupowanej. Podczas zajścia w odległości 200 m od wypadku krążyło kilka łodzi z okupowanych Niemiec.

Polacy rozpoznali w napastnikach Niemców: Zalatę ojca i syna, którzy przed miesiącem uciekli na stronę okupowaną. Zrabowana przez nich Polakom łódź była niegdyś ich własnością.

Wypadek wywołał wielkie wzburzenie wśród polskich rybaków, osiedlonych w Nowym Warpnie.

W kilku wierszach

Gdańsk, Gdynia i Sopot zostają połączone w jedną administracyjną całość uchwałą MRN w Gdańsku z dn. 9 lipca b. r. Chodzi tu o zatarcie odrębności administracyjnej Gdańska i usunięcie szkodliwości konkurowania między sobą obu portów.

Prace przygotowawcze nad budową kolei podziemnej (metra) w Leningradzie, które będzie wzorowane na metrze moskiewskim, zostały już rozpoczęte.

3 miliardy koron duńskich spodziewa się uzyskać Dania z uchwalonego ostatnio przez parlament duński podatku od wszystkich powstałych podczas wojny majątków o wartości ponad 30.000 koron.

Hamburski komitet byłych więźniów politycznych stara się o to, aby delegacja niemiecka mogła brać udział w międzynarodowych obradach byłych więźniów politycznych w Warszawie.

3,134.000 mieszkańców liczy Berlin według obliczeń przeprowadzonych na dzień 30 czerwca b. r.

W dzień i w nocy urzęduje 15 sądów we francuskiej strefie okupacyjnej rozpatrującej sprawy denazyfikacyjne.

Już w jesieni 1941 roku rząd hitlerowski żądał od Japonii przystąpienia do wojny przeciw ZSRR.

Zjazd Zw. Gospodarczego Miast Morskich

Dnia 12 lipca b. r. w Starym Ratuszu gdańskim rozpoczął swe obrady I-szy Zjazd Związku Gospodarczego Miast Morskich.

Na otwarcie przybyli tow. premier Osóbka-Morawski, min. dr. Jodrychowski, min. inż. Kwiatkowski, woj. szczeciński płk. Borkowicz, woj. olsztyński dr. Robel, woj. gdański inż. Zrałek. W obradach prócz organizatorów Zjazdu wzięli udział prezydenci, burmistrzowie i przedstawiciele miejskich rad narodowych.

Otwarcia Zjazdu dokonał dyr. Patek, witając dostojników państwowych i uczestników Zjazdu oraz podnosząc po raz pierwszy banderę ZGMM.

Wygłoszono trzy referaty: Cele i zadania ZGMM (prez. inż. Zaremba) „Miasta morskie Rzeczypospolitej od zakończenia działań wojennych po dzień dzisiejszy" (wiceprez. St. Modliński), „O historycznej roli miast Wybrzeża nad morzem" (min. inż. Kwiatkowski).

Ponadto przemówienia wygłosili generalny sekretarz CKZZ tow. Rusinek, wojewoda gdański inż. Zrałek.

W dyskusji brali udział woj. płk. Borkowicz i woj. Szudziński a wreszcie tow. premier Osóbka-Morawski.

Tow. Rusinek w swoim przemówieniu wskazał na historyczne znaczenie naszego Wybrzeża, na doniosłe konsekwencje gospodarcze płynące z posiadania go, a wreszcie podkreślił wychowawczą rolę morza, które uczy współżycia ze wszystkimi, a w niebezpieczeństwie nieść pomoc nawet wrogowi.

Zjazd gospodarczy przem. włókienniczego

Dnia 12 lipca rozpoczął się pierwszy ogólno-polski zjazd gospodarczy przemysłu włókienniczego w sali kina »Bałtyk« w Łodzi.

Wygłoszono następujące referaty: »Praca przemysłu włókienniczego«, »Zjednoczenie budowy maszyn włókienniczych«, »Myśl konstruktorska w przemyśle«.

Katował żonę i gwałcił córkę

2 miesiące przebywała w chlewie

LIPNO (SAP). Sadystycznych i wprost niewiarygodnych wyczynów na własnej żonie oraz córce dopuścił się niejaki Aleksander Warszałowski, zamieszkały w powiecie lipnowskim. Po przyjeździe z Niemiec Warszałowski rozpoczął katowanie swojej żony do tego stopnia, że przywiązał ją łańcuchem w chlewie nie wpuszczając do niej nikogo z domowników. O chłodzie i głodzie nieszczęśliwa przebywała w tym miejscu ponad 2 miesiące.

W tym samym czasie wykorzystując nieobecność żony zwyrodnialec dopuścił się czynów kazirodczych ze swoją córką, która zaszła w ciążę. Za przestępstwa te Warszałowski stanął przed sądem okręgowym, który wymierzył mu karę 18 miesięcy więzienia.

Wnioski z głosowania ludowego

(Dokończenie ze str. 1).

paratu biurokratycznego, z każdym przejawem pasożytnictwa z życiem nad stan, z szabrem, korupcją i łapownictwem. Zaostrzona być musi ścisła kontrola we wszystkich komórkach życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego i kontrola organów państwowych na wszystkich szczeblach.

Mamy liczne dowody na to, że dzieją się nadużycia, że panoszy się biurokratyzm, że marnieje grosz publiczny i że w różnych urzędach rządzi zła wola i nieuczciwość.

Walka ze złem i niesprawiedliwością, walka z każdym przejawem krzywdy ludzkiej — oto droga, która prowadzi do uzdrowienia naszego życia i naszych stosunków i tą drogą musimy zmierzać do stopniowego wypełniania ideową i społeczną treścią formy, której na imię Demokracja.

Z tej perspektywy oceniając wyniki referendum ludowego możemy nadchodzący okres nazwać zwrotnym w powojennej historii naszego państwa i uczynić wszystko, ażeby punkt ciężkości przesunął się zdecydowanie od formy w stronę ideologicznej treści nowego ustroju.

Odpowiedzialność za przyszłość Polski wzięły na siebie pracująca wieś, robotnicy i pracownicy umysłowi i te warstwy wnoszą poza konstruktywną i ofiarną pracą na rzecz odbudowy kraju i dobrobytu, także ideową treść dla narodu, państwa i społeczeństwa. Rozwiązując bieżące zagadnienia, rozwiązujemy je pod kątem istotnych przemian, z troską o człowieka i z myślą o nim. Samą wolnością dziecka nie nakarmisz. Dziecko płacze, kiedy jest chore i głodne. Dorosły walczy o prawo do życia, o zaspokojenie elementarnych potrzeb.

Wnioski, które logicznie wysnuć trzeba z wyników głosowania, prowadzą do:

1. zaostrzenia walki z reakcją i faszyzmem,

2. bezwzględnego stosowania sądów doraźnych tam, gdzie mamy do czynienia z przestępstwem pospolitej zbrodni,

3. osadzenia w obozach pracy elementów szabrowniczych i aspołecznych,

4. oczyszczenia aparatu państwowego z elementów antydemokratycznych i nieuczciwych,

5. kontroli społecznej nad aparatem w przemyśle i zjednoczeniach,

6. rewizji i unormowania płac pracowników wszystkich typów zakładów i przedsiębiorstw,

7. walki z przywilejami, korupcją i protekcjonizmem,

8. walki z szabrem i ze spekulacją,

9. surowego zakazu urządzania bankietów i rażąco wystawnych przyjęć,

10. wychowania obywateli w duchu wyższej moralności, lepszych obyczajów i skromności.

Zdobyliśmy wielki kapitał zaufania mas. Gospodarzmy nim tak, ażeby nie trwonić tego kapitału i zamieńmy go na twórczą pracę ku utrwaleniu demokracji i poprawie bytu mas pracujących.

Jeżeli to uczynimy, osiągniemy pełne — już pełne bez zastrzeżeń — zwycięstwo obozu demokratycznego.

KAZIMIERZ RUSINEK

(Artykuł niniejszy ukazuje się jednocześnie w Nr. 17 „Związkowca", — organu KCZZ, i Nr. 191 „Robotnika", centralnego organu PPS.

Nie nadużywać znaku Czerwonego Krzyża

Ministerstwo Administracji Publicznej wyjaśnia i przypomina, że wszystkie instytucje nieuprawnione do używania znaku lub nazwy Czerwonego Krzyża będą pociągnięte do odpowiedzialności.

Prawo do używania znaku lub nazwy Czerwonego Krzyża służy wyłącznie wojskowym instytucjom sanitarnym Czerwonego Krzyża, »Stowarzyszeniu Polski Czerwony Krzyż« i zagranicznym Stowarzyszeniom Czerwonego Krzyża, przebywającym czasowo na obszarze Państwa Polskiego z upoważnienia władz polskich.

Z działalności Woj. Oddz. PUR w Krakowie

W ciągu miesiąca czerwca br. przybyło na teren 14-tu powiatów tut. Woj. Oddziału 5275 repatriantów, a to 4932 ze Wschodu, i 343 z Zachodu, w tym rolników 1260, prac. umysłowych 405, rzemieślników 175, robotników 169, kupców i przemysłowców 44, oraz ich rodziny.

W tym samym okresie sprawozdawczym przesiedlono z terenu działalności Woj. Oddziału PUR Kraków 8749 osób (1202 rodziny).

Od początku akcji do dnia 30. VI. 1946 r. przesiedlono 316.180 osób ([illegible] rodzin).

„Bez Grunwaldu — Polska nie byłaby Polską"

W niedzielę, dnia 14 lipca br. odbyło się uroczyste otwarcie Dni Grunwaldu, staraniem PZZ oraz Komitetu Wykonawczego Uroczystości Dni Grunwaldu. Po nabożeństwie w kościele Mariackim z okolicznościowym kazaniem, odbyło się Uroczyste Zebranie w teatrze im. Słowackiego ku uczczeniu rocznicy Grunwaldzkiej.

Na zebranie przybyli m. in. prezydent miasta tow. Wolas, wiceprezydent tow. Nowicka, przew. Głównego Komitetu Kościuszkowskiego ks. prof. Weryński oraz liczne zebrani przedstawiciele Wojska Polskiego.

Po odśpiewaniu kilku pieśni przez chór »Echo«, przedstawiciel PZZ wygłosił przemówienie zakończone okrzykiem ku czci Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Niepodległej i Suwerennej opartej o Odrę i Nyssę. Orkiestra kolejarzy pod batutą tow. Gemrota odegrała Hymn państwowy, po czym prof. H. Mościcki wypowiedział prelekcję na temat, czym było zwycięstwo Grunwaldzkie dla Polski.

Przechodząc wiekami wpływy Grunwaldu na rozwój naszego Narodu mówca wyprowadził tezę, iż bez Grunwaldu Polska nie byłaby Polską — tą wielką Polską Jagiellonów ze złotego wieku i tą obecną wyniszczoną, a przecież nieugiętą, która zawsze opierała się germanizacji i najazdom Teutonów, i w zasadniczym zrozumieniu tego słowa odnosiła zwycięstwa.

»Grunwald, to jest furta, przez którą Naród Polski szedł na pole chwały« — tymi słowami zakończył prof. Mościcki.

Po odśpiewaniu Roty, uformował się przed teatrem pochód z licznymi pocztami sztandarowymi i delegacjami organizacyj, które niosły wieńce, i podążył na plac Matejki. Tam na miejscu Pomnika Grunwaldzkiego złożono wieńce i odśpiewano raz jeszcze Rotę.

O. D.

Film oświatowy dla szerokich mas

Od dnia 14 bm. rozpoczął swą działalność kino-teatr Filmu Oświatowego w sali Robotniczego Domu Kultury OKZZ przy ul. 1-go Maja (Dunajewskiego) Nr. 1.

Wyświetlane będą krótko-metrażowe filmy treści przyrodniczej i krajoznawczej jak również obejmujące dziedzinę techniki, objaśniane przez fachowego prelegenta. Na razie odbywać się będzie jeden seans codziennie o godz. 19-tej. Zmiana programu w każdą sobotę. W celu udostępnienia filmu oświatowego szerokim rzeszom społeczeństwa bilety wstępu ustalono na 5 i 10 zł.

Akcja ta prowadzona jest w porozumieniu z Komisją Filmu Oświatowego przy Inspektoracie Szkolnym Miejskim. W akcji uczestniczą: TUR, OKZZ, OM TUR, ZWM oraz KSMM.

Jednocześnie rozpoczyna TUR wyświetlanie filmu oświatowego w świetlicach robotniczych i doraźnie wynajmowanych salach na peryferiach miasta.

Program na dzień 15 bm.

Świetlica pracowników Miejskiej Kolei Elektrycznej, ul. Dajwór 3 — godz. 10—15:

1. Świat dzikich ptaków.
2. Połowy daleko-morskie.
3. Uprawa ryżu.
4. Życie i obyczaje wsi egipskiej.
5. Kopalnia rudy żelaznej.

Program Robotn. D. K. ul. 1 Maja 1 (codziennie od dniu 14 bm. godz. 19)

1. Barczatka sosnówka.
2. Stepowe zwierzęta Afryki.
3. Życie mrówek.
4. Ekspedycja na Grenlandię (w 3 częściach).

W własnym lokalu

Długo kruszył kopie, długo starał się i zabiegał, zmuszony w międzyczasie korzystać z gościny Zw. Zaw. Fryzjerów — o czym już pisaliśmy w »Naprzodzie« — aż w końcu doczekał się własnego lokalu. Rozpiera się obecnie w 3-ch pokojach, robi szalone projekty na przyszłość, zaczynające się od »malowania ścian« i t. d.

Te prace ściśle technicznej natury, jakie pochłaniają obecnie Krakowski oddział Związku Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację — nie przeszkadzają mu w prowadzeniu działalności, związanej z wytkniętymi przez związek celami. W ostatnim okresie — niemal w czasie samych przenosin, liczba członków wzrosła do 800.

Z początkiem sierpnia 200 dzieci, będących w opiece Związku wyjeżdża na kolonie, zaś z dniem 1 sierpnia wdowy i sieroty po poległych partyzantach otrzymują dzięki staraniom Związku kartki żywnościowe I kategorii.

Choroby zakaźne

Wykaz zachorowań na choroby zakaźne w Krakowie za czas od 7. VII. do 13. VII. 1946 r.

Dur brzuszny 2; Płonica 3; Błonica 8; Róża 3; Krztusiec 3; Zimnica 1, Gruźlica 8: Wścieklizna 1.

Termin procesu w Norymberdze

NORYMBERGA (SAP) Rozprawy nad organizacjami hitlerowskimi rozpoczną się koło 22 lipca. Najwyższy Trybunał przesłucha około 12 tys. świadków. Organizacje hitlerowskie będą bronione przez 35 adwokatów. Należy przypuszczać, że wyrok, który skarze Goeringa i jego 20 wspólników będzie ukoronowaniem procesu Norymberskiego i będzie poprzedzony skazaniem ugrupowań narodowo-socjalistycznych.

Święto Narodowe Francji w Krakowie

W ramach obchodu Święta Narodowego Francji Towarzystwo Polsko-Francuskie w Krakowie urządziło uroczysty poranek w sali Domu Związku Zawodowego Literatów, który zaszczycił swoją obecnością konsul Republiki Francuskiej pan Max Droz. Salę szczelnie wypełniła publiczność, która przyszła dać wyraz swych przyjaznych uczuć dla sojuszniczego narodu francuskiego. Referat na temat znaczenia Wielkiej Rewolucji Francuskiej oraz roli Francji w życiu kulturalnym i intelektualnym świata wygłosił St. Flukowski. Recytacje wierszy współczesnych poetów francuskich wygłosił Jan Ciecierski.

Na zakończenie głos zabrał konsul Droz, który w krótkich słowach w imieniu Rządu Francuskiego, ambasadora Francji w Polsce i własnym podziękował zebranym za zorganizowanie obchodu i za tak liczny udział w obchodzie święta narodowego jego Ojczyzny.

Przyjęcie, które odbyło się w apartamentach konsula francuskiego przy ul. Karmelickiej zgromadziło liczne grono gości i przeszło w atmosferze przyjaznej i szczerej gościnności, z jaką gospodarz konsul Droz podejmował przybyłych.

W Warszawie

WARSZAWA. W godzinach rannych 14 lipca odbyła się w Warszawie w kościele prokatedralnym OO. Karmelitów msza święta, na którą przybył ambasador Francji pan Garreau wraz z członkami ambasady, minister Kiernik, naczelnik wydziału zachodniego MSZ dr. Chromecki, członkowie korpusu dyplomatycznego oraz obywatele francuscy zamieszkali w Warszawie. Do zebranych przemówił w języku francuskim ks. prałat Zygmunt Kaczyński.

O godzinie 12-tej odbyła się w sali Teatru Muzyczno-Operowego uroczysta akademia, zorganizowana przez Tow. Przyjaźni Polsko-Francuskiej, na którą przybyli ministrowie Rzymowski i Pułek, prezydent M. St. Warszawy Tołwiński, minister pełnomocny Olszewski, członkowie ambasady z amb. Garreau na czele, członkowie korpusu dyplomatycznego, przedstawiciele kół politycznych, naukowych i artystycznych. Przemówienia wygłosili prezes Tow. Przyjaźni Polsko-Francuskiej Ładosz, minister Rzymowski, i ambasador Garreau, poczym odbyła się część artystyczna.

KOMUNIKAT

MK PPS ma zamiar założyć własną orkiestrę dętą i smyczkową. Przyjmuje się zgłoszenia muzyków zawodowych i amatorów grających na 2-ch instrumentach. Reflektuje się tylko na dobre i

Zgłoszenia przyjmuje kierownik muzyczny — Pl. Szczepański 9 I. piętro, pokój 12 od godz. 8—11 i od 14—16 z wyjątkiem niedziel i świąt.

W Klubie Dziennikarzy

Druga »Czarna Kawa« w Klubie Dziennikarzy przy ul. Sławkowskiej była także miłą i ciekawą imprezą artystyczno-towarzyską.

W ramach programu red. Ludwik Szczepański opowiedział wspomnienia swoje z przymusowego pobytu na Węgrzech. Część muzyczną wypełniły występy zespołu jazzowego Bolesława Kolasy przy udziale J. Pogorzelskiego i W. Boboli, Z. Kop odśpiewała pieśni Karłowicza i Benatzkiego przy akompanjamencie W. Stańczyka, prof. Mikstein odegrał na fortepianie utwory Chopina, Skriabina oraz kompozycje własne. Konferensjerkę prowadziła kol. Sochacka. Poza programem odczytał kilka swoich satyr red. W. Zechenter, a E. Karasiński odśpiewał kilka pięknych piosenek żołnierskich, przy żywym aplauzie zgromadzonych gości. Przy dźwiękach jazzu bawiono się do późnych godzin.

Następna »Czarna Kawa« w Klubie Dziennikarzy odbędzie się w przyszłą sobotę, t. j. 20 bm. o godz. 19-tej.

Upowszechnienie kultury muzycznej

Rozbudowa życia muzycznego w Krakowie cieszy się poparciem władz, oraz wielkim zainteresowaniem rzesz publiczności. Dziś słuchają muzyki już nie tylko znawcy; dzięki koncertom urządzanym przez Filharmonię dla mas robotniczych — powstaje podłoże dla powszechnej kultury muzycznej — konsumentem muzyki staje się ogół społeczeństwa.

Obecnie Filharmonia w trosce o zorganizowanie jak najlepszej obsady muzycznej koncertów nawiązała kontakt ze światem muzycznym za granicą. Porozumienie to zapewniło krakowskiej Filharmonii udział w imprezach przez nią urządzanych solistów z ZSRR, Anglii, Czech oraz Jugosławii. Soliści ci będą uczestniczyć także w popularnych koncertach Filharmonii. Do akcji tej zapoczątkowanej świętem muzyki polskiej na Wawelu — zgłaszają również liczny udział soliści polscy. Jako pierwszy wystąpił Szpinalski, który obecnie znajduje się w objeździe artystycznym krajów bałkańskich.

(Ade)

Plan Krakowa

Wyszedł z druku, odbity w Zakładach Graficznych „Styl"; najnowszy plan Krakowa połączony z krótkim przewodnikiem dającym wykaz najważniejszych i najciekawszych zabytków miasta. Tekst „Dwóch dni w Krakowie" jest umieszczony również w języku angielskim i francuskim. Wydawnictwo zawiera także skorowidz ulic i wykaz kościołów krakowskich. Stanowi ono doskonały przewodnik i pomoc dla przyjezdnych turystów, a nawet i stałych mieszkańców, pragnących dokładniej poznać podwawelski gród. Mimo niezbyt wykwintnej, chociaż dość schludnej szaty zewnętrznej, nowe wydawnictwo może dobrze spełnić swoje zadanie.

Polski znaczek o Hiszpanii

WARSZAWA (SAP). KCZZ realizując uchwałę wydziału wykonawczego z dnia 9 i 10 lipca o pomocy dla republikańskiej Hiszpanii powołał do życia komisję, celem zorganizowania szerokiej kampanii Związków Zawodowych w powyższej sprawie.

Komisja odbyła pierwsze posiedzenie, na którym m. innymi postanowiono wydać znaczek filatelistyczny z okazji 10 letniej rocznicy rewolucji faszystowskiej.

Kto zna czyny Bühlera i Burgsdorfa

(PAP) Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie podjęła akcję, zmierzającą do zebrania danych dotyczących zbrodniczej działalności dygnitarzy byłej generalnej gubernii Bühlera i Burgsdorfa oraz podległych im organów.

W związku z tym izba zwraca się z apelem do kupców i przemysłowców o nadsyłanie pod jej adresem wiadomości o wszelkiego rodzaju przestępstwach i nadużyciach, zarówno w formie rozporządzeń, jak i konkretnych przestępstw, popełnionych przez wymienionych zbrodniarzy i ich podwładnych.

Mamy wystarczający zapas cukru

Spekulanci chcą podbić cenę

WARSZAWA (SAP). W ostatnich dniach fakt zwiększonego popytu na cukier, poszukiwany jak zwykle w sezonie letnim na konfitury, soki itp. jest wykorzystywany przez spekulantów, którzy szerzą pogłoski o braku cukru i dążą do wywołania sztucznej zwyżki ceny.

W związku z tym należy stwierdzić co następuje: zarówno Państwowa Centrala Handlowa jak i „Społem" rozporządzają dostatecznymi zapasami cukru, którego bezwzględnie wystarczy do nowej kampanii. Obie wspomniane wyżej instytucje rozprowadzają cukier w ilości dostatecznej mając przede wszystkim na względzie zaspokojenie potrzeb świata pracy.

DZIŚ W TEATRACH:

TEATR MIEJSKI im. JULIUSZA SŁOWACKIEGO — godz. 19-ta **„Mieszczanie"** szkic dramatyczny w 4-ch aktach Maksyma Gorkiego.

TEATR STARY — Duża Sala — godz 19-ta **„Król włóczęgów"** amerykańska komedia muzyczna w 5-ciu aktach Hookera i Posta.

TEATR STARY — Mała Sala — godz. 19.15 **„Zbyt liczna rodzinka"** komedia w 4 aktach Birabeau.

TEATR POWSZECHNY im. ŻOŁNIERZA POLSKIEGO — godz. 19-ta **„Nitouche"** komedio-operetka.

TEATR KAMERALNY TUR-a godz. 19 **„Codziennie o 5-tej"**.

Sąd Grodzki w Krakowie
Dnia 18 czerwca 1946 r.
Sygn. I. 2. Zg. 249/46:

OGŁOSZENIE

Na wniosek Henryka Kanengiesera zamieszkałego w Krakowie ul. Grottgera 30 wszczął Sąd postępowanie celem stwierdzenia zgonu jego żony Zofii Süssel Kanengieser córki Maurycego i Gusty vel Gitli, małżonków Nassów, urodzonej w Krakowie dn. 15 marca 1902, — jego dzieci Zygmunta Kanengiesera, urodzonego w Krakowie dnia 18 września 1928 r. i Reny Kanengieser urodzonej w Krakowie w 1930 r., zamieszkałych w Krakowie, którzy dnia 25 sierpnia 1942 r. w czasie akcji w Bochni zostali wywiezieni przez Niemców do Bełżca, gdzie mieli zginąć.

Wzywa się osoby, któreby mogły o wymienionych udzielić wiadomości, aby w terminie do 1 miesiąca doniosły o tym Sądowi.

Sędzia Grodzki:
Jan Kula.

„KRÓLOWA PRZEDMIEŚCIA" POD WAWELEM

20 lipca 1946 — Premiera wodewilu K. Krumłowskiego nad Wisłą pod Wawelem „Królowa Przedmieścia".

Widowisko na plenerze na miarę europejską. Udział bierze około 300 osób. Reżyseruje Dr. Wł. J. Dobrowolski.

Choreografia: Jan Fabian — baletmistrz Opery Wrocławskiej. Balet składa się z 35 osób na czele z solistami Opery Warszawskiej.

Kierownictwo muzyczne: — Ferdynand Gemrot.

Impreza cieszy się dużym zainteresowaniem publiczności. Próby całości w pełnym toku. Trybuny i dekoracje w stadium końcowej budowy.

Widowisko powyższe, na tak dużą miarę odbędzie się w Polsce po raz pierwszy.

DO ADMINISTRATORÓW REALNOŚCI W KRAKOWIE.

Dyrekcja kanalizacji miejskiej i Zakładu Czyszczenia miasta zwraca się z prośbą do właścicieli i administratorów, aby pouczyli dozorców domowych, że w czasie gwałtownych deszczów nie wolno otwierać kratek wodościeków ulicznych tylko należy zaraz usuwać nagromadzone na kratkach śmieci, słomę, papiery itp., aby umożliwić szybki odpływ wody do kanałów.

Otwieranie kratek powoduje szybkie zatkanie odpływów wodościeków i unieruchomienie działania tychże. Poza tym naraża przechodniów na niebezpieczeństwo życia. W czasie ostatniej huraganowej burzy, połączonej z wielką ulewą, która miała miejsce dnia 8. VII. br. stwierdziły organa pogotowia kanałowego i Zakładu Czyszczenia miasta, że w kilkunastu punktach miasta dozorcy domowi samowolnie pootwierali kratki ściekowe, powodując zatkanie wodościeków nagromadzonymi śmieciami, co spowodowało zalew chodników, jezdni i piwnic realności.

Należy zatem bezwzględnie w czasie burzy usuwać z kratek wodościeków ulicznych nagromadzone zatory ze śmieci, słomy, papierów itp., aby umożliwić momentalny odpływ wód do kanałów.

W razie potrzeby należy telefonicznie zawiadomić fachową pomoc na nr. telef. 501-22, 566-26.

Radio

na dzień 16 lipca 1946 r. (wtorek).

Kraków. 6.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Odczytanie programu lokalnego na dzień bieżący. 6.25 Gimnastyka poranna. 6.35 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu z Krakowskiego Obserwatorium Astronomicznego. 7.00 Muzyka poranna. — 7.30 Powtórzenie najważniejszych wiadomości dziennika porannego. 7.35 Muzyka poranna. 8.20 Informacje ogólnopolskie. — 8.30 Przerwa. 11.30 Kronika krakowska. 11.40 Walce Jana Straussa (płyty). — 11.57 Sygnał czasu z Krakowskiego Obserwatorium Astronomicznego. 12.00 Bicie zegara i hejnał z Wieży Mariackiej. — 12.05 Dziennik południowy. 12.35 Pieśni rosyjskie w wyk. Celiny Nahlik-Petry. — 12.55 „5 minut poezji". 13.00 „Na ziemiach odzyskanych". 13.15 Z życia Narodów Słowiańskich. 13.25 Muzyka obiadowa. Wykonawcy: Felicja Kurowiak (mezzo-sopran), Mieczysław Wojnicki (tenor), Janusz Kowalski (akompaniament). — 14.00 Audycja słowno-muzyczna dla dzieci młodszych pt. „Między nami wierszykami" pióra Ireny Szczepańskiej, Marii Billiżanki, Jerzego Kaliszewskiego oraz chóru i dzieci z Gromadki Świetlicowej. Muzyka i piosenki Anny Kitschmann. — 14.25 Z dziejów barbarzyństwa niemieckiego w Polsce. 14.40 Rezerwa odczytowa. 14.50 Chwila muzyki z płyt. 15.00 Odczyt Tadeusza Orazy-Korpala pt. „Artysta malarz Franciszek Krudowski i jego dzieła. 15.15 Recital fortepianowy Jana Hoffmana. 15.53 Art. Andrzeja Rybickiego pt. Pomnik Grunwaldzki. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.30 Koncert. 16.55 Kwadrans prozy. 17.10 Koncert Polskiej Kapeli Ludowej pod dyr. Feliksa Dzierżanowskiego z udziałem Ireny Warskiej (śpiew). — 17.50 Odbudowujemy Warszawę. 17.55 Au- [illegible] 18.10 „Z hali na halę" obrazek podhalański pióra i reżyserii Stanisława Chruścickiego w opracowaniu muzycznym Antoniego Jana Wrońskiego. 18.30 „Najpiękniejsze wyjątki z oper" w oprac. Heleny Buszkowskiej. 19.00 Odczyt dra Henryka Wereszyckiego pt. „Początki ruchu socjalistycznego w Polsce" z cyklu „Zarys dziejów polskiego ruchu socjalistycznego". 19.15 „Nauka przy głośniku. 19.30 Schuman — Karnawał w wykonaniu Piotra Łobosa (fortepian). 20.00 Dziennik wieczorny. 20.30 „Bywa i tak na świecie". Słuchowisko według noweli Bolesława Prusa w oprac. Michała Łopacińskiego. 21.00 Odczyt dyr. Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Krakowskiego inż. Lwa pt. Elektryfikujemy wieś". 21.10 Muzyka taneczna z płyt. 21.30 Tadeusz Kwiatkowski: Z podróży po Niemczech. 21.45 Rozmaitości. — 21.55 Odczytanie programu lokalnego na dzień następny. 22.00 Audycja rozrywkowa w wyk. Celiny Kreyel (śpiew), Zespołu Rewelersów „Arian". Przy fortepianie Jerzy Gaczek. 22.30 Koncert życzeń. — 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.20 Program na jutro. — 23.30 Hymn i zakończenie programu.

REPERTUAR KIN KRAKOWSKICH

„Scala" — **„Wanda"** film pt. **MASKARADA.**

„Apollo" — **„Sztuka"** film pt. **KAPITAN BENOIT.**

„Gdańsk" film pt. **ZNACHOR.**

„Wolność" film pt. **CZTERECH NA POSTERUNKU.**

„Świt" — **„Uciecha"** film produkcji angielskiej **PIĘKNA PŁEĆ.**

„Warszawa" komedia muzyczna pt. **GÓRĄ DZIEWCZĘTA.**

Początek programów 15.30, 17.30, i 19.30 z wyjątkiem „Scala", „Wanda", „Uciecha" i „Apollo", które to kina grają 16, 18 i 20-ta.

Przedsprzedaż: w Biurze Przedsprzedaży. Kraków, ul. Wiślna 2 od godz. 9—11.30 na dzień bieżący i od 13—16 na dzień następny.

Unieważniam zgubioną legitymację PPS Nr. 14026 na nazwisko Marii Kozapiel z d. ur. dnia 20. X. 1912 r. Dorożów, pow. Sambor.

Wydawca Spółdzielnia Wydaw. „Wiedza" — Redaktor Jerzy Waśniewski — Redakcja i administracja Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Tel. 509-85
Odbito czcionkami Drukarni Spół. „Wiedza" Nr. 3 „Naprzód" — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Tel. 566-53. M—08170